

DECIZIE

20 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,

judecătorul

Judecătorii

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală, Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de către Consiliul raional Cahul, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dmitrova Marina și Echimenco Stepanida împotriva Consiliului raional Cahul, intervineint accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Cahul privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, recunoașterea dreptului de moștenitori legali și repararea prejudiciului material și moral în urma represiunilor politice,

împotriva încheierii Curții de Apel Comrat din 12 mai 2016, prin care a fost respinsă cererea Consiliului raional Cahul privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal,

c o n s t a t ă

La 22 iulie 2011, Dmitrova Marina s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Cahul, intervineint accesoriu Oficiului Cadastral Teritorial Cahul privind repararea prejudiciului material și moral în urma represiunilor politice.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a indicat că, la cererea din 28.06.2010 înaintată Consiliului raional Cahul privitor la recuperarea valorii bunurilor care au fost confiscate în perioada represiunilor politice a anilor 1941, a primit decizia Consiliului raional Cahul din 22.09.2010, prin care i s-a refuzat în satisfacerea cererii pe motiv că a fost depusă tardiv.

Indică reclamanta că, prin certificatul de reabilitare cu nr. 496 din 13.01.1991 pe care l-a ridicat la 29.06.2010 de la Serviciul Arhivă Cahul, se dovedește cu certitudine că numai la data de 29 iunie 2010 a fost înștiințată legal privitor la reabilitare.

Solicită, obligarea Consiliului raional Cahul la achitarea valorii bunurilor persoanelor supuse represiunilor politice și repararea prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei, precum și a cheltuielilor de judecată.

La cererea de chemare în judecată a Marinei Dmitrova s-a alăturat Echimenko Stepanida, solicitând reclamantele în urma concretizării acțiunii, încasarea din contul Consiliului raional Cahul a sumei de 881780 lei, dintre care 831 780 lei cu titlu de prejudiciu material și 50 000 lei cu titlu de prejudiciu moral (f.d.67 Vol. I).

Prin cererea din 11 iulie 2014, reclamantele au modificat și concretizat cerințele, solicitând, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și recunoașterea dreptului de moștenitori legali, obligarea Consiliului raional Cahul să achite valoarea bunurilor conform actului de evaluare, întocmit de OCT Cahul și să achite prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei (f.d.169 Vol I).

Prin hotărârea Judecătorei Cahul din 24 iulie 2014 s-a respins acțiunea în partea recunoașterii calității de moștenitori legali, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și repararea prejudiciului material. S-a admis acțiunea în partea reparării prejudiciului moral și s-a încasat de la bugetul de stat în folosul lui Dmitrova Marina și Echimenko Stepanida câte 200 000 lei în contul reparării prejudiciului moral.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 15 iunie 2015 Consiliul raional Cahul a contestat-o cu apel, solicitând concomitent și repunerea în termenul de declarare a apelului.

Prin încheierea Curții de Apel Comrat din 12 mai 2016 a fost respinsă cererea Consiliului raional Cahul privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului legal.

La 27 mai 2016 Consiliul raional Cahul a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii și restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că, a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural.

Susține că, la pronunțarea dispozitivului hotărârii primei instanțe, reprezentantul Consiliului raional Cahul a lipsit din motive întemeiate, iar instanța de judecată era obligată conform art. 236 alin. (4) CPC să expedieze copia hotărârii în decurs de 5 zile de la pronunțarea dispozitivului.

În acest sens menționează că, Consiliul raional Cahul a aflat despre existența hotărârii doar la 13 mai 2015. Respectiv, la 03 iunie 2015 a fost solicitată hotărârea motivată, care a fost recepționată doar la 29 decembrie 2015, motiv din care consideră că, cererea de apel a fost depusă în termen.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din actele pricinii rezultă că încheierea recurată a fost pronunțată la 12.05.2016, iar recursul înaintat de către Consiliul raional Cahul a fost depus la 27.05.2016, respectiv în termenul prevăzut de lege.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Conform alin. (3) al aceluiași articol, repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Instanța de recurs consideră oportun de a reitera și prevederile art. 110 CPC, care statuează că, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Totodată, potrivit art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Colegiul constată că, la 24 iulie 2014 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriei Cahul, prin care s-a respins acțiunea înaintată de către Dmitrova Marina și Echimenco Stepanida în partea recunoașterii calității de moștenitori legali, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și repararea prejudiciului material. S-a admis acțiunea în partea reparării prejudiciului moral și s-a încasat de la bugetul de stat în folosul lui Dmitrova Marina și Echimenco Stepanida câte 200 000 lei în contul reparării prejudiciului moral.

Prin urmare, Colegiul reține că, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 25 iulie 2014, ziua imediat următoare datei emiterii dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 24 august 2014, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului.

Din conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată din 24 iulie 2014 rezultă că, la pronunțarea dispozitivului hotărârii reprezentantul Consiliului raional Cahul nu a fost prezent, însă acesta cunoștea despre ședința de judecată preconizată pentru 24 iulie 2014, care anterior în ședința din 11 iulie 2014, a fost stabilită în prezența acestuia (f.d.181 Vol. I).

Actele cauzei atestă însă că, Consiliul raional Cahul a contestat cu apel hotărârea primei instanțe abia la data de 15 iunie 2015, solicitînd concomitent și repunerea în termenul de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Colegiul conchide că, instanța de apel întemeiat a respins cererea de repunere în termen a apelului și a restituit cererea de apel, avînd în vedere că argumentele invocate în susținerea cererii de repunere în termen a apelului sunt neîntemeiate.

Argumentele recurentului precum că, reprezentantul Consiliului raional Cahul a lipsit din motive întemeiate la pronunțarea dispozitivului hotărîrii și că instanța de judecată era obligată să expedieze copia hotărîrii în decurs de 5 zile de la pronunțarea dispozitivului, nu pot fi reținute ca întemeiate, dat fiind că, aceste argumente nu constituie temei de repunere a apelului în termen. Cu atît mai mult că, reprezentantul Consiliului raional Cahul, cunoscînd despre litigiul în cauză, urma la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarului, așa după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007) fapt, însă, ignorat cu desăvîrșire de către ultimul.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurentului precum că cererea de apel este depusă în termen, deoarece, a primit hotărîrea motivată doar la 29 decembrie 2015, or, legea expres prevede termenul de declarare a apelului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii și nu de la data recepționării hotărîrii motivate.

Colegiul conchide că, în cazul admiterii cererii și repunerii apelului declarat de Consiliul raional Cahul în termen, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În context, instanța de recurs amintește că, art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac, *cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei*, în carte înalta Curte a arătat, că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, argumentele invocate în recurs sînt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Consiliul raional Cahul.

Se menține încheierea Curții de Apel Comrat din 12 mai 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dmitrova Marina și Echimenko Stepanida împotriva Consiliului raional Cahul, intervineint accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Cahul privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, recunoașterea dreptului de moștenitori legali și repararea prejudiciului material și moral în urma represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadî